

INFORMATIEBULLETIN

Vriendenkring Museum Romeins Halder

Museum Romeins Halder

Haanwijk 5B

5271 VG

Sint-Michielsgestel

Openingstijden

Dinsdag: 11.00 -16.00

Zondag: 12.00 -16.00

Toegang

Kinderen t/m 12 jaar gratis

13 jaar en ouder € 3,00

Groepsrondleiding op afspraak € 30,00 (excl. toegang p.p.)

Inleiding

Dit is het eerste Nieuwsbulletin sinds de verhuizing naar Haanwijk en ook het eerste onder een andere redactie. We hopen dat we het werk, dat Bart van den Hurk jaren lang gedaan heeft, goed kunnen voortzetten.

In de verschillende artikelen is te lezen dat de start op Haanwijk goed is verlopen. We gaan nu de winterperiode in en hopen dat de openstelling op zondag en dinsdag toch de nodige belangstellenden trekt.

In dit nummer aandacht voor het dolium, dat de verhuizing haast niet overleefde, maar nu weer in volle glorie en in een betere stand (van onder af) te bewonderen is.

Bart van den Hurk werd geïnspireerd door de tentoonstelling over de Gladiatoren in het Valkhof en ging op zoek naar gladiatorenafbeeldingen in ons museum. Daarnaast doet hij verslag van een onderzoekje naar een particuliere vondst, nl. een groot fragment van een amfoor. Ook daar ziet hij weer een relatie met onze eigen collectie.

Na het interessante artikel over de Wederopbouwschuur in het vorige bulletin, schreef Jos Bertens voor dit bulletin een artikel over Haanwijk.

In het najaar van 2015 was er al sprake van een artikel van Barbara Borgers in het archeologische tijdschrift Xantener Berichte. Afgelopen zomer was het zover dat haar onderzoek naar de inhoud van de Halderse oven in de Berichte verscheen.

Naast de inhoudelijke artikelen zijn ook enkele korte berichten over activiteiten in het museum en over andere zaken de vriendenkring betreffende, opgenomen.

Namens de redactie wens ik u veel leesplezier.

Pien Barendregt

**Paul van Dongen, Voorzitter
Vriendenkring**

Na een lange periode thuis in de mooie kapel van Instituut Kentalis te Sint-Michielsgestel verhuisden we ons Oudheidkundig Museum in juni 2015 naar de bibliotheek aan het Petrus Dondersplein. We voelden ons daar als een zeer gerespecteerde gast, wetende dat we ons in ieder geval spoedig toch weer op een nieuw en definitief onderkomen moesten oriënteren. Al doende werd vanaf september 2016, op initiatief en onder leiding van Stichting Het Brabants Landschap, bijzonder hard gewerkt aan de grondige verbouwing van de oude Wederopbouwschuur op Landgoed Haanwijk. De financiële basis van deze gehele verhuisoperatie werd ons aangeboden door Het Brabants Landschap.

Zodoende mochten we op 8 juni 2017 de officiële opening van ons nieuwe Museum Romeins Halder vieren op deze Oud-Romeinse Bodem op Haanwijk. De formele opening werd verricht door de Heer Henri Swinkels, Gedeputeerde Leefbaarheid en Cultuur, tezamen met Wethouder Koos Loose, de heer J.Vos, Voorzitter van Brabants Landschap en onze Voorzitter Bert van Beek.

Vele genodigden mochten zich bij deze gelegenheid als gast aansluiten en daarbij ook een eerste kennismakingsbezoek aan het Museum mede beleven. Natuurlijk waren ook alle vrijwillig medewerkers van het Museum, alsmede ook een groot aantal sponsoren en leden van de 'Vriendenkring van het Museum' aanwezig om ook hún belangstelling te tonen.

Sindsdien hebben vele belangstellenden hun weg naar Museum Romeins Halder gevonden. Begin oktober registreerden we reeds meer dan 1000 bezoekers, die allen hun bewondering toonden voor de succesvolle verbouwing maar vooral ook voor de bijzondere door ons gepresenteerde oudheidkundige vondsten. En dit alles mede dankzij uw bijdragen.

De lotgevallen van een dolium uit de Romeinse tijd

Bert van Beek

Een dolium (meervoud: dolia) is een groot voorraadvat van aardewerk met of zonder vlakke bodem. Het werd gebruikt voor de opslag van vloeistoffen en vaste stoffen, zoals graan. Grote dolia hadden een inhoud van enkele honderden liters. Ons museum bezit twee dolia, beide met een vlakke bodem. Beide zijn niet compleet. Ze zijn dus al in de Romeinse periode gebroken en in onbruik geraakt.

Deze dolia waren veel te groot voor de pottenbakkersoven te Halder; het gaat dus om importaardewerk. Tijdens het gebruik werden ze vaak gedeeltelijk in de grond ingegraven, waardoor deze potten veel stabielier stonden en bovendien bleef de inhoud daardoor koeler. Ons grootste dolium past niet in een vitrine. Die staat nu boven in ons museum.

De kleinste, met een diameter van ongeveer 60 cm, past gekanteld wel in onze grote vitrines. Hieronder het kleinste dolium, zoals dat op een kussen lag in een van onze vitrines van 120 cm breed in de tijdelijke opstelling in de Openbare Bibliotheek in Sint-Michielsgestel.

Tijdens de verhuizing in 2017 is dit dolium uiteengevallen, omdat de celluloselijm van de restauratie van voor 1993 de stukken niet meer bij elkaar kon houden. Dat was niet verwonderlijk, zei onze restaurator Angelo Andrean. Dit soort lijm houdt maar zo'n 25 jaar, dus de celluloselijm was "op", aldus Angelo. Hij werkt tegenwoordig als vrijwilliger bij de restauratieafdeling van Erfgoed 's-Hertogenbosch, gevestigd in het Groot Tuighuis.

Afb. 1 Het dolium zoals het er uitzag voordat het uit elkaar viel. Naast het dolium staat een bord met daarop 30 fragmenten van andere dolia, alle met een andere versiering, zodat er in Halder minstens 31 dolia in gebruik zijn geweest.

afb. 2. Het dolium zoals dat in stukken naar het Groot Tuighuis is gebracht.

Goed is te zien hoe indertijd de stukken aan elkaar zijn geplakt, te beginnen met de bodem (de stukken gemerkt met de letter B). In het Groot Tuighuis heeft Angelo, samen met enkele andere restauratoren (want zo iets groots kun je niet alleen lijmen), de stukken weer aan elkaar geplakt, weer met celluloselijm, omdat dat geen onherstelbare veranderingen veroorzaakt.

Na deze tweede restauratie moest het dolium weer in een vitrine geplaatst worden, liefst nu zonder kussen en mooier tentoongesteld en ook goed ondersteund. Interieur- en Tentoonstellingsbouwer Kees van de Ven (hij

bouwde voor ons onder andere de vitrines voor de soldaat en voor de originele onderdelen van het Romeinse slot) bedacht een steunconstructie, waardoor het dolium zo goed als spanningsloos geëxposeerd kan worden. Zijn constructie is nu niet meer te zien, want daar rust het dolium overheen, maar hij is zo bijzonder dat het goed is om hem in dit artikel wel te tonen, want het lijkt wel een moderne sculptuur.

afb. 3. De ondersteunende constructie.

Stap voor stap werd de constructie vorm gegeven: elke keer meten of de juiste ondersteuning bereikt werd en tenslotte werden de steunvlakken bekleed met repen zachte kunststof. Met deze constructie werd het ook mogelijk de bodem van het dolium te tonen.

Hierna kon de vitrine gesloten worden.

Zie op de volgende bladzijde het gerestaureerde dolium.

afb. 4 Het dolium is succesvol geplaatst in de huidige vitrine met het importaadewerk voor de keuken.

Twee sporen van gladiatoren *Bart van den Hurk*

Een klein jaar geleden werd in museum Het Valkhof in Nijmegen de tentoonstelling Gladiatoren, Helden van het Colosseum geopend. Het onderwerp op zich is bij een breed publiek bekend via televisie, films en boeken. Maar hier waren echte wapens en verdere uitrustingsstukken van gladiatoren te zien, en dat maakte de zaak toch anders, zonder meer huiveringwekkend. In deze spectaculaire tentoonstelling werd ook duidelijk hoe enorm de voorzieningen zijn geweest in de toenmalige steden om dit soort spelen mogelijk te maken. En ook hoe populair het thema gladiator is geweest: in de literatuur, mozaïekkunst, muurschilderingen, aardewerk, sieraden.

Onder redactie van Annelies Koster en Stephan Mols is onder dezelfde titel als hierboven een voortreffelijk boekje uitgegeven waarin allerlei aspecten van deze spelen door ter zake kundige auteurs worden behandeld. Alles bij elkaar dus reden genoeg om eens te gaan kijken of er ook in onze eigen omgeving sporen van gladiatoren zijn te ontdekken.

afb. 1 Scherf van terra sigillata uit Halder, lengte 10 cm

afb. 2 Terra sigillata beker type Dragendorff 30 uit Asciburgium

In de collectie van het museum bevindt zich één scherf met een voorstelling uit de gladiatorenwereld (afb. 1).

De scherf is afkomstig van een beker in terra sigillata, type Dragendorff 30 (afb. 2)

De beker waarvan de scherf uit Halder afkomstig is, is gemaakt in La Graufesenque (Zuid-Frankrijk) en dateert uit de periode 80 - 110 na Chr.

De afgebeelde man met de drietand is een gladiator, en wel een retiarius. Van de 10 soorten gladiatoren, die op de tentoonstelling in Nijmegen werden voorgesteld, was de retiarius het populairst bij het Romeinse publiek. Ook in de film en op de televisie is het dikwijls de retiarius die de show steelt. Hij is de enige gladiator zonder helm, wat hem minder onpersoonlijk maakt dan de andere gladiatoren achter hun zware helmen. Hij had ook geen schild, alleen een schouderplaat, waarmee hij slagen kon opvangen. Zijn voornaamste aanvalswapens waren een net (rete in het Latijn, vandaar zijn naam, “de nettenman”), een drietand en een korte dolk. Vanwege zijn lichte bewapening was hij wendbaarder dan zijn gepantserde tegenstander. Het met stenen verzwaarde net was een geducht wapen waarmee hij zijn tegenstander uit balans en ten val kon brengen. Wanneer hij erin slaagde zijn opponent totaal in het net te verstrikken, voldeed de retiarius geheel aan het beeld van de visser die een grote vis vangt.

Op de scherf zijn verder enige letters te zien. De M is de afgekorte voornaam van de ontwerper van de decoratie op deze beker: M. Crestio. Het is uitzonderlijk dat de decoratie op een stuk terra sigillata op deze manier is gesigneerd. Deze scherf heeft dan ook als enige uit Halder een plaats verworven in het handboek dat over dit onderwerp is geschreven: Allard W. Mees, *Modelsignierte Dekorationen auf südgallischer Terra Sigillata*, 1995.

De letters CX zijn moeilijker te interpreteren. Misschien geeft het het aantal overwinningen aan dat de afgebeelde gladiator heeft behaald: 110. Zijn naam is niet vermeld, en wellicht was dat ook niet nodig. Iemand die in 110 gevechten heeft overwonnen hoeft niet met name genoemd te worden.

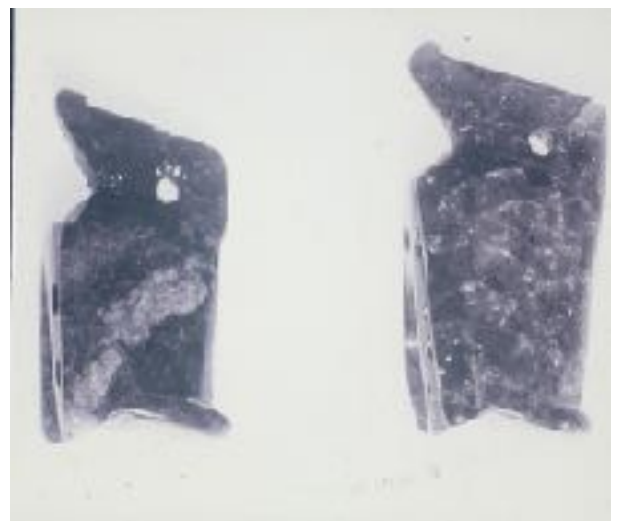
De hele wereld weet over wie het gaat bij het getal CX/110.

In Halder is de oogst met die ene scherf dus niet groot. Maar uit Esch valt op het gebied van gladiatoren nog een curieus verhaal te vertellen. In graf V van Hoogkeiteren (“het graf van de rijke dame”) is een viertal voorwerpen van barnsteen gevonden, waaronder het Bacchusbeeldje.

afb. 3a Barnstenen hangertjes uit Esch (graf V, Hoogkeiteren); zijaanzicht; hoogte 18 en 20 mm

Twee barnstenen hangertjes uit dat graf hebben jarenlang voor een raadsel gezorgd (afb. 3a en b). Het lukte maar niet om te achterhalen wat deze merkwaardige voorwerpjes voorstelden. Jarenlang gingen ze

afb. 3b idem. vooraanzicht; hoogte 18 en 20 mm

afb. 4 Originele gladiatorenhelm uit Pompeï

door het leven onder de benaming “vogeltje”, “amulet”, “vogelachtig figuurtje”, “dolfijn”, altijd met een vraagteken erachter. Pas in 1980, 20 jaar (!) na de opgraving van graf V, kwam drs. J.R.C. van Zijll de Jong uit Nijmegen met de verrassende oplossing: het zijn gladiatorenhelmen!

En het is precies zoals Johan Cruijff zei: Je gaat het pas zien als je het doorhebt. Inderdaad, zodra je doorhebt dat je de “vogelachtige figuurtjes” moet vergelijken met een gladiatorenhelm zoals op afb. 4, zie je de overeenkomsten: de naar voren stekende helmkam, de diepliggende gaten van het vizier, de nekbeschermer aan de achterkant. Alles sterk gestileerd, maar goed herkenbaar.

Mocht er dan bij iemand nog twijfel overblijven dan zal een vergelijking met het gesneden beeldje uit Nîmes alle twijfel wegnemen (afb. 5).

Het gaatje bovenaan is niet het oog van een vogeltje, maar dient om er een koordje door te halen waaraan de helmpjes kunnen worden gedragen. Ze komen zo vanzelf in de juiste positie te hangen.

afb. 5 Ivoren gladiatorenbeeldje uit Nîmes; hoogte 9 cm

We hebben dus te maken met een sieraad, mogelijk een souvenir dat herinnert aan een bezoek aan een of ander amfitheater. En dat zou wel eens het amfitheater van Nijmegen geweest kunnen zijn.

Zondag 10 september Open Monumentendag in het buitengebied.

De eerste keer op onze nieuwe locatie in de wederopbouwschuur op het landgoed Haanwijk. Het was spannend of men het museum onder zijn nieuwe naam “Romeins Halder” zou vinden.

Met 225 bezoekers mogen we van een geslaagde dag spreken. Het interieur met het blanke populierenhout en de collectie riepen veel vragen op en er waren voldoende vrijwilligers aanwezig om die te antwoorden.

De enthousiaste reacties van de bezoekers geven ons vertrouwen in de toekomst.

Een Dressel 20 uit Nijmegen

Bart van den Hurk

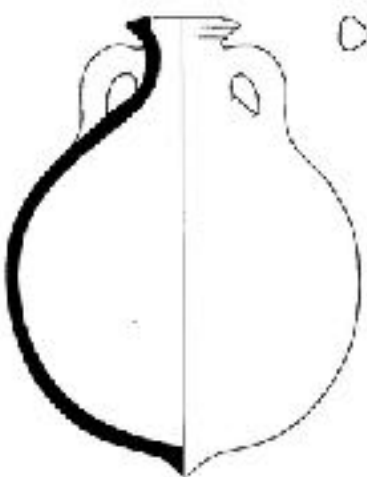
Het is altijd weer een verrassing als iemand bij het museum aanklopt met vragen over een of andere vondst. Soms moeten wij het antwoord schuldig blijven, maar in dit geval was Sjef van der Heijden uit Vught bij ons aan het goede adres.

Ongeveer 50 jaar geleden kreeg hij van een tante in Nijmegen een groot fragment van een amfoor waarvan hij vermoedde dat het wel eens Romeins kon zijn. Hij heeft het al die tijd bewaard, jarenlang als decoratie in zijn tuin.

afb. 1 Fragment van amfoor Dressel 20 uit Nijmegen/Vught. Diameter hals: 12 cm.

Het stuk in kwestie is het bovenstuk van een Romeinse amfoor (afb. 1) die gemakkelijk is te determineren: Dressel 20 (afb. 2).

afb. 2 Amfoor Dressel 20; hoogte ca. 60 cm.

Dit soort amforen is gedurende de hele Romeinse tijd geproduceerd in het Middellandse Zeegebied voor het transport van vloeistoffen als olijfolie, wijn en vissaus. Soms kon een amfoor worden hergebruikt, maar dikwijls ook niet, bijvoorbeeld omdat er olie in had gezeten. Dan zat er niets anders op dan weggooien. Maar door de enorme hoeveelheid leidde dat in een grote stad tot een afvalprobleem.

Zo ligt er in Rome niet ver van het centrum dichtbij de Tiber nog steeds een berg afval van 45 m hoog en een omtrek van bijna een kilometer, de Monte Testaccio. De dump bestaat bijna geheel uit stuk-gesmeten amforen Dressel 20. Het totale aantal moet ongeveer 30 miljoen hebben bedragen.

Aan Sjef van der Heijden kunnen we dus meedelen dat zijn fragment inderdaad een originele vondst is uit de Romeinse tijd. Maar een zeldzaamheid is het niet.

Een detail tot slot: de Dressel 20 heeft een typische ronde bodem met een punt in het midden. Deze puntige bodem diende om de amfoor stevig neer te zetten in een zachte ondergrond, bijvoorbeeld zand of stro. Op Halder zijn twee bodem-fragmenten met zo'n punt gevonden, zie afb. 2 en 3.

Afb. 3 Bodem van Dressel 20 met aanzet van punt.

afb. 1 Huis Haanwijk (foto Gijs Sterks)

De historische buitenplaats Haanwijk

Jos Bertens

Museum Romeins Halder is sedert juni van dit jaar gevestigd in een bijgebouw van Landgoed Haanwijk. Haanwijk is een van de vele landgoederen, die vanaf de middeleeuwen in een kring aan de zuidzijde van de stad 's-Hertogenbosch ontstonden. Het landgoed heeft alle ingrediënten in zich van een historische buitenplaats: de ligging aan een meander van een rivier, een statig hoofdgebouw met oprijlaan en stenen poort, een ommuurde tuin met vijver en een aangebouwde boerderij met schuur. Bovendien is het complex gelegen in een rijk geschakeerd beekdallandschap, zoals dat bij buitenplaatsen voorkomt: een stelsel van lanen, bospercelen, broekgronden, weilanden, hoge akkers en verspreid liggende boerderijen.

De stad en de buitenplaats

Vanaf ongeveer 1300 ontwikkelden de steden zich in een snel tempo tot compacte ommuurde leefgemeenschappen. Een stad

afb. 2 Nieuw Herlaer (foto Gijs Sterks)

die in die tijd tot grote bloei kwam, was 's-Hertogenbosch. De Sint-Janskerk rijst nog boven de stad uit en is het icoon welvaart. De rijkdom werkte als een magneet op de bevolking van de Meierij en omstreeks 1550 was 's-Hertogenbosch na Utrecht de stad met het hoogste aantal inwoners in de noordelijke Nederlanden.

Binnen de stadswallen woonden de mensen dicht op elkaar en met de hygiëne nam men het niet zo nauw. Afval en uitwerpselen werden gewoon op de straat en in de rivier gedumpt. Het gevolg was dat het met name in de zomermaanden geen pretje was om in de stinkende stad te vertoeven. Het rijke deel van de bevolking zoals de adel, de kanunniken die verbonden waren aan de Sint-Jan, de vermogende handelaren, bankiers en bestuurders kochten in de onmiddellijke omgeving van de stad een stuk grond op een bosrijke locatie. Hierop bouwden ze een hoeve, een buitenplaats of een kasteel. Vaak kochten en verbouwden ze een bestaande boerderij, een vervallen slotje of een in onbruik geraakt middeleeuws kasteel. Op zo'n aangename locatie op de grens van hoog naar laag vertoefden zij dan in de zomermaanden .

Stenen kamer, kasteel en landgoed

Voor de voedselvoorziening waren deze notabelen aangewezen op de aanwezigheid van een boerderij. Daarom stond bij elk buitenverblijf wel minstens één pachthoeve. De boerderijen bestonden in die tijd uit een eikenhouten constructie waarop het dak rustte, het gebint. De wanden waren gemaakt van gevlochten twijgen die met leem waren besmeerd. Een stedeling die alleen maar een boerderij kocht, ging niet in een gebouw wonen met lemen wanden. Hij was immers in de stad een stenen huis gewend. Daarom bouwde hij aan de in leem opgetrokken boerderij voor zijn eigen bewoning een kamer met stenen wanden. Deze kamer had een eigen schouw en kelder en soms een eigen buitendeur. Zo'n aanbouw kreeg de naam "stenen kamer". Soms werd de boerderij tegen een bestaand slotje gebouwd. Het slotje werd dan stenen kamer. Een meer vermogende stedeling kocht een vervallen kasteel en bouwde dat om tot landhuis met daaromheen een landgoed. Anderen bouwden een compleet nieuw landhuis met een kasteelachtig karakter. Voorbeelden van deze laatste zijn De Wamberg in Berlicum en Haanwijk in Sint-Michielsgestel.

Kasteel Haanwijk

Volgens documenten uit de tweede helft van de 16^e eeuw was er ter plaatse van Haanwijk een hoeve en later een jachthuis. Deze behoorden tot kasteel Out-Herlaer. Het huidige hoofdgebouw van Haanwijk dateert uit 1649. Oorspronkelijk was het een symmetrisch gebouw met het torentje in het midden. In de loop van de tijd is het linker deel in verval geraakt en deels afgebroken. Het torentje staat nu asymmetrisch op het dak. Rechts van het hoofdgebouw ligt de ommuurde tuin en links de twee boerderijen in hoefijzervorm aan de binnenplaats.

Deze wordt afgesloten met een paar monumentale toegangspoorten. De boerderij aan de straatzijde is een langgevelboerderij uit de 18^e en 19^e eeuw. Bij de andere boerderij staat een later gebouwd woonhuisje uit de jaren twintig van de vorige eeuw.

Haanwijk is in het bezit geweest van diverse adellijke geslachten. In de 17^e eeuw was Christiaan Sweerts de Landas, Heer van Oirschot, de eigenaar en in de 18^e eeuw kolonel Onno Tamminga du Tour, die ook Kasteel Nieuw-Herlaer bezat.

Door een huwelijk kwam het in bezit van de familie Senarciens de Grancy. Deze familie was nog eigenaar toen het landgoed in de jaren tachtig overging naar Het Brabants Landschap.

afb. 3 Het Vaantje (foto Gijs Sterks)

The Roman Pottery Kiln at Halder, North-Brabant (the Netherlands), revisited

Bert van Beek

Onder deze titel verscheen het werk van Barbara Borgers en onze medewerkers Roos Wijnen-Jackson en Martijn Bink in Het prestigieuze archeologische tijdschrift Xantener Berichte Band 30 in juni van dit jaar.

Hierin beschrijven zij de resultaten van hun onderzoek naar de inhoud van de Pottenbakkersoven van Halder uit de Romeinse tijd (vierde kwart van de 1^e eeuw na Chr.). In 1977 had Willem Willems, de latere Leidse hoogleraar (1950-2014), zijn doctoraalscriptie aan “onze” oven en zijn inhoud gewijd, maar nu, bijna 40 jaar later, bleek het toch mogelijk om zijn werk aanzienlijk aan te vullen door gebruik te maken van moderne chemische analyse en door een nader onderzoek van de gevonden aardewerkfragmenten.

Het chemische onderzoek wees uit dat de pottenbakker(s) van Halder verschillende recepten gebruikten voor de samenstelling van de klei. Ze gebruikten fijne, mica houdende klei voor hun beste kommen, bekers en urnen, zij mengden zand en organisch materiaal bij voor hun ruwer aardewerk en chamotte (= korreltjes gebakken klei) voor hun kleine dolia. Bijzonder is dat de samenstelling van de klei uit de kleikuil, die het dichtste bij de oven lag, niet overeenkomt met de samenstelling van het Halderse aardewerk. De auteurs nemen dan ook aan dat de kleikuil is gebruikt voor latere activiteiten. Betekent dit dat er nog later in de Romeinse tijd aardewerk is gebakken of dat het misschien om Middeleeuwse productie ging?

Bij het nader onderzoek van het aardewerk uit de oven bleken een nieuw type kom en een nieuw type beker aan de bestaande lijst toegevoegd te kunnen worden, evenals een klein, handgevormd dolium, waarvan alleen een klein fragment bewaard is gebleven.

The Roman Pottery Kiln at Halder, North-Brabant (the Netherlands), revisited

Fragment van een klein, handgevormd dolium, een nieuw type aardewerk uit de oven van Halder.

Gemeentebestuur bezoekt Museum op Haanwijk.

Op 2 oktober bezoekt het voltallige gemeentebestuur het Museum. Na een geanimeerd koffiegesprek met een aantal medewerkers over o.a. de toekomstplannen rondom Haanwijk en over wat de gemeente kan doen om het Museum bekendheid te geven, gaf Bert van Beek een verkorte rondleiding. Hij benadrukte daarbij de invloed van de Romeinen op de bewoners van onze streek zo'n 2000 jaar geleden. Aan de orde kwam ook de bijzondere manier waarop het Brabants Landschap de Wederopbouwschuur ingericht heeft als tentoonstellingsruimte.

Financiën voor de inrichting van het nieuwe museum.

Pien Barendregt, penningmeester

Bij de start van de verhuizing naar en de inrichting van de wederopbouwschuur was onze begroting € 45.000. De subsidiegevers stonden garant voor € 34.000 en de overige € 11.000 kwam van de Vrienden en van het Museum. Onze grootste begrotingspost was de inrichting van de expositie nl. € 32.000. Het ging vooral om verlichting, interactieve media zoals bv een touchscreen met inhoud,

plaatsing van objecten etc. Deze inrichting werd met veel hulp van het Brabants Landschap gerealiseerd. We hopen dat de inrichting volledig klaar is voor het einde van het jaar.

Een traditie in eren hersteld

Netty Sebregts

Vanaf 2007 zijn er op de vorige locatie van ons museum met enige regelmaat concerten gegeven en exposities gehouden. Deze culturele activiteiten trokken veel extra bezoekers. Velen maakten hierdoor kennis met het museum en raakten geïnteresseerd in de collectie.

Voor een kunsttentoonstelling is in het nieuwe Museum Romeins Halder geen ruimte, maar een muzikaal optreden is heel goed mogelijk. Dat is gebleken op zondag 24 september bij het debuutoptreden van het barbershopkoor The Balcum Four. Onder het enthousiaste publiek waren veel vrienden en familieleden. Mede daardoor werd het een feestelijke en ontspannen middag.

We verwachten in de nabije toekomst meer musici een podium te mogen geven. Ook voor het geven van lezingen is de locatie heel geschikt.

Vrijwilligers gevraagd

Ons gastheren- en gastvrouwenteam wil graag uitbreiden. Wij zijn op zoek naar enthousiaste vrijwilligers die op dinsdag en/of zondag 1 à 2 maal per maand beschikbaar zijn om bezoekers te ontvangen en wegwijs te maken in het museum.

Ook zijn we op zoek naar rondleiders, die affiniteit hebben met archeologie, Romeinen en schoolkinderen.

Mocht u in uw omgeving potentiële geïnteresseerden kennen, vraag dan om contact met ons op te nemen via info@romeinshalder.nl

Colofon.

Secretariaat:
Eikenlaan 23
5271 RR
Sint-Michielsgestel

Bankrekening Stichting Vriendenkring
Oudheidkundig Museum
NL25 RABO 0133 6950 93

Eindredactie en vormgeving:
Pien Barendregt

Contact:
Info@romeinshalder.nl

Bevriende relaties

Instellingen en bedrijven die ons museum financieel of anderszins ondersteunen.

Gemeente Sint-Michielsgestel
www.sint-michielsgestel.nl

Koninklijke Kentalis, (voorheen Instituut voor Doven)
www.kentalis.nl

Het Noordbrabants Museum
www.noordbrabantsmuseum.nl

Streekfonds Groene Woud
www.hetgroenewoud.nl

Cornelis Huygens Vastgoed B.V.
www.cornelishuygens.nl

Brabants Landschap
www.brabantslandschap.nl

Lionsclub De Meierij
www.facebook.com/LionsClub.Den.Dungen

Rotary Den Bosch-West
www.rotarydbwest.nl

Rabobank de Meierij
www.rabobank.nl

Van der Linden Fonds

Prins Bernhard Cultuurfonds
www.cultuurfonds.nl/noord-brabant

BAAC Onderzoeks- en Adviesburo
www.baac.nl

VSB-fonds
www.vsbfonds.nl